

Malestar o pacte

RAIMON OBIOLS

DIARI DE GIRONA, 10.11.10

En un article en aquest diari ("Les eleccions del malestar", 23 d'octubre), l'amic Josep López de Lerma deia que s'arriba a les eleccions amb "l'emprenyament difús de la societat catalana tota". És evident, i no sols a causa de la crisi econòmica o de les relacions amb Espanya: hi ha altres fenòmens de fons que recorren el món. Vaig llegir, fa uns dies, aquesta frase lúcida de Lluís Bassets: "A tots els països avança la desafecció i l'antipolítica, en molts casos a cavall de poders mediàtics que saben explotar les baixes passions". Ho hem vist aquests dies als Estats Units.

D'unes democràcies d'opinió s'està passant, a molts països, a democràcies d'emocions o de "baixes passions". Mireu Itàlia: un primer ministre que organitza festes, una menor marroquina que hi assisteix, que és després detinguda per un presumpte robatori i alliberada per una trucada de les "altes esferes" que diu al comissari que la deixi anar perquè és "una neboda del president egipci Mubarak". El més escandalós d'aquest nou escàndol de Berlusconi és que no té altres conseqüències que l'augment de l'emprenyament i del cinisme general. Il Cavaliere ho aguanta tot: té una immensa fortuna, és absolutament hegemònic a les televisions, manipula un populisme antipolític que deteriora i divideix un país sense capacitat de resposta: a les institucions hi ha una partitocràcia fragmentada, sense partits seriosos; en la societat, una opinió desmoralitzada i manipulada pel poder populista i televisiu de Berlusconi.

Arreu els polítics i els partits de la dreta tenen l'hegemonia en el mitjans i es nota: a Itàlia o als Estats Units i a molts altres països; també a casa nostra. Aquí es dona la paradoxa que, en els sondejos, la majoria aprova l'obra feta pel govern de la Generalitat, però el govern no aprova. La raó principal és que el "tripartit" (nom negatiu imposat pels adversaris) ha tingut en tot moment l'hostilitat de les dretes mediàtiques espanyola i catalana, aclaparadorament majoritàries. Com si el resultat d'un partit fos de 4 a 2 a favor de l'equip local, però la retransmissió dels mitjans afirmés que l'equip és un desastre i que el resultat és de 2 a 4.

Hi ha excepcions a aquesta situació. Lula, per exemple, que surt de vuit anys de presidència amb un 80% de suport popular. En el seu discurs d'investidura, fa vuit anys, va dir que no es podia permetre el luxe de cometre errors, perquè "no era el candidat de les televisions ni dels poders financers". Els partits del govern de la Generalitat haurien fet bé de seguir aquesta filosofia, en comptes de deixar-se anar a una ingènua cacofonia intermitent, que ha facilitat una operació d'asfíxia mediàtica deliberada.

El més preocupant, però, és que podem passar de les "eleccions del malestar" a una "legislatura del malestar", com diu López de Lerma. Cita Lluís Foix, que en una conferència a Lleida, el passat setembre, assenyala el perill que, després de les eleccions, el sentiment de frustració augmenti. "L'eix central catalanista de les tres formacions amb més possibilitats d'entrar al Govern són irrealitzables" deia Foix, perquè "la independència no serà aquesta legislatura, el concert econòmic no el tindrem aquesta legislatura i una Espanya federal tampoc". Afegim-hi un Parlament fragmentat en set o vuit grups, més o menys "tots contra

tots". Tindríem, amb totes les distàncies guardades, un panorama bastant "italià".

Aleshores? Aleshores, diu López de Lerma i té raó, "ha arribat l'hora d'arraconar les solemnitats verbalitzades i posar-se a fer els deures de veritat, com ara que Catalunya sigui un país de qualitat i un país de referència on les coses funcionin acceptablement bé". Seria plausible i és necessari, siguin quins siguin els resultats del 28N. Ara: això exigeix sensatesa, diàleg i respecte entre uns i altres; el reconeixement que per damunt de les diferències ens uneix la causa comuna de Catalunya, de la seva cohesió i preservació, del seu futur. Que el nacionalisme espanyol vol fragmentar la societat catalana és evident. Ens volen veure exaltats, irreflexius i dividits, i no els hem de procurar aquesta satisfacció. Caldran acords de fons per a Catalunya. O malestar o pacte; o pactes, o divisió i declivi. Aquesta és la veritable alternativa de la vida catalana d'aquest moment.